

MENNESKER OG MULIGHETER
PEOPLE AND POSSIBILITIES

**Europeisk kultursamarbeid
og EØS-midlene**

European cultural cooperation
and the EEA Grants

MENNESKER OG MULIGHETER

EØS-midlene gir mennesker nye muligheter

EEA Grants give people
new possibilities

Samarbeid over landegrensene, kulturutveksling og bevaring av kulturminner bidrar til mangfold, økt toleranse og skaper arbeidsplasser og næringsutvikling i mange lokalsamfunn.

Med norsk støtte kan kulturaktører i Europa realisere sine prosjekter, ofte i samarbeid med en norsk partner. Gjennom erfaringsutveksling, innovasjon, nettverksbygging og kreativitet øker både norske og europeiske aktører sin egen kompetanse og skaper nye verdier i nærmiljøet.

Denne brosjyren viser noen av disse prosjektene, men det finnes mange flere.

Cooperation across borders, cultural exchange and conservation of cultural heritage contribute to diversity, increased tolerance, job creation and growth, and contribute to development in many local communities.

With Norwegian funding, European cultural actors can realize projects, also in cooperation with a Norwegian partner. Through the sharing of knowledge, innovative practices, networking and creativity they create new assets for local communities.

This brochure highlights a selection of the many co-operation projects.

EØS-midlene

Gjennom EØS-midlene bidrar Norge til å redusere sosiale og økonomiske forskjeller i Europa. Samtidig styrker EØS-midlene kontakten og samarbeidet mellom Norge og de 16 landene som mottar midler.

EEA Grants

Through the EEA and Norway Grants, Norway contributes to reducing social and economic disparities in Europe. At the same time, relations and cooperation between Norway and the 16 beneficiary countries that receive funding are strengthened.

3
donor
countries

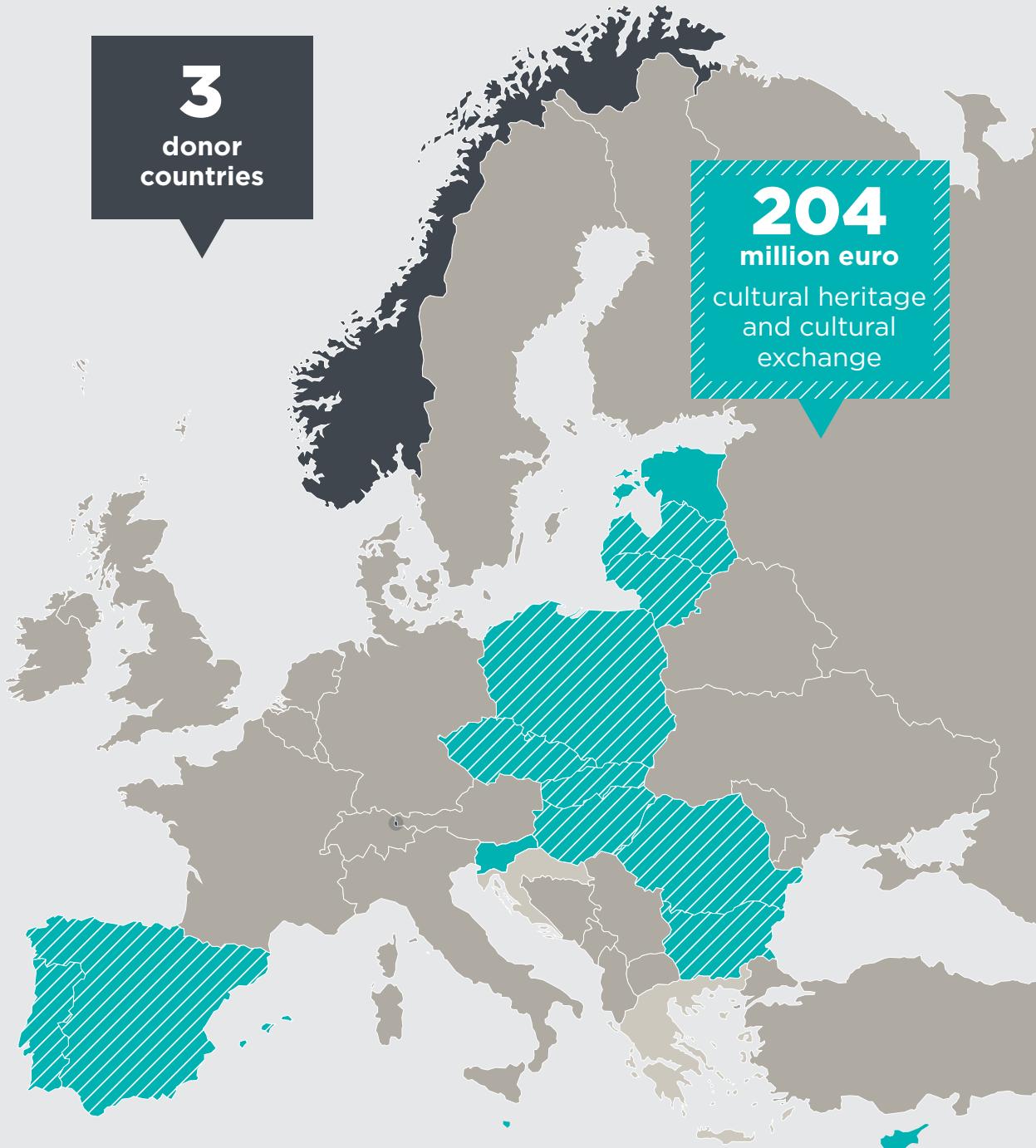
204
million euro
cultural heritage
and cultural
exchange

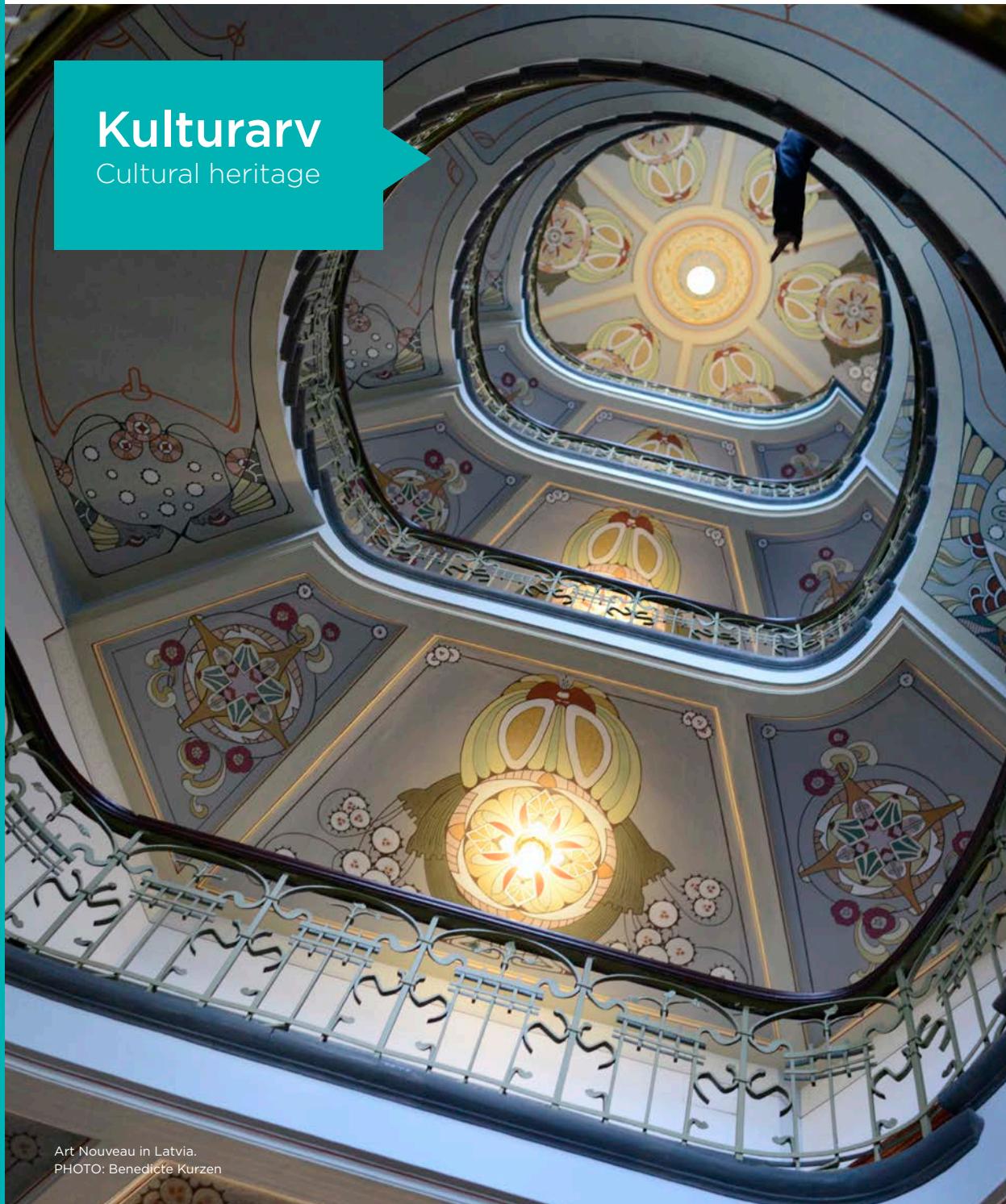

Beneficiary countries with cultural heritage programmes only

Beneficiary countries with cultural heritage and cultural exchange programmes.

Beneficiary countries without EEA Grants culture programmes

Art Nouveau in Latvia.
PHOTO: Benedicte Kurzen

Alle tiders kulturminner

Culture and continuity

Kulturarven er en viktig bidragsyter til økonomiene i mange europeiske land, ikke minst i mange lokalsamfunn. Beskyttelse og formidling av kulturarven og dens mangfold er avgjørende for lokal identitet.

Revitalisering av kulturarv bidrar til sosial og økonomisk utjevning gjennom næringsutvikling, sysselsetting og verdiskaping. Kulturarvsprosjekter under EØS-midlene bevisstgjør mennesker om verdien av kulturarven, og bidrar til kompetanseheving, utveksling av erfaringer og bedre kulturminnevern i Norge og andre land i Europa. EØS-program for kulturarv er opprettet i 14 EU-land.

Riksantikvaren er tilrettelegger for EØS-ordningene på kulturarvsfeltet.

The historical value of Europe's cultural heritage is undisputed. The cultural heritage sector is also a significant contributor to social and economic cohesion through economic growth, job creation and local and regional development. EEA Grants cooperation projects promote awareness of European cultural heritage; encourages the sharing of knowledge and expertise, and results in better cultural heritage protection in Norway and Europe. EEA cultural heritage programmes are under implementation in 14 EU countries.

The Directorate for Cultural Heritage has a key role in the implementation of the Grants in the cultural heritage sector.

LATVIA

Restaurering på timeplanen

Learning by doing

Restoration of Rezekne Green Synagogue

EEA Grants 545 761 €

Sam Eyde videregående
skole / Upper Secondary
School, Arendal (NO)

Rezekne City Council

—
Austraumlatgale Vocational
Upper Secondary School,
Rezekne

—
Rezekne Arts & Design Upper
Secondary School

Den grønne synagogen i Rezekne, en av Latvias eldste synagoger, får nytt liv med hjelp fra latviske og norske bygg- og anleggselever. Synagogen skal tas i bruk som bygningsvernssenter, turistkontor og formidlingscenter for jødisk kultur og historie. Ved å jobbe sammen med profesjonelle håndverkere, får norske og latviske elever erfaring i restaurering, kulturforståelse og internasjonal arbeidserfaring.

In Rezekne, Latvian and Norwegian vocational students help restore and give a new lease of life to the Green Synagogue – one of Latvia's oldest wooden synagogues. The restored synagogue will host a cultural heritage protection centre for wooden architecture, a tourist office and an information centre on Jewish cultural heritage. Through cooperation with professional craftsmen, Norwegian and Latvian students get practical experience in restoration, cultural understanding as well as international work experience.

PHOTOS : Turid Årsheim
and Håkon Halgrimsen,
Riksantikvaren

ESTLAND ESTONIA

Fruktbart hagesamarbeid

Fruitful garden cooperation

Koigi Manor

EEA Grants 58 701 €

Stiftelsen Akershusmuseet,
avd. Gamle Hvam, Nes (NO)
—
Koigi municipality

PHOTO: Mari Marstein

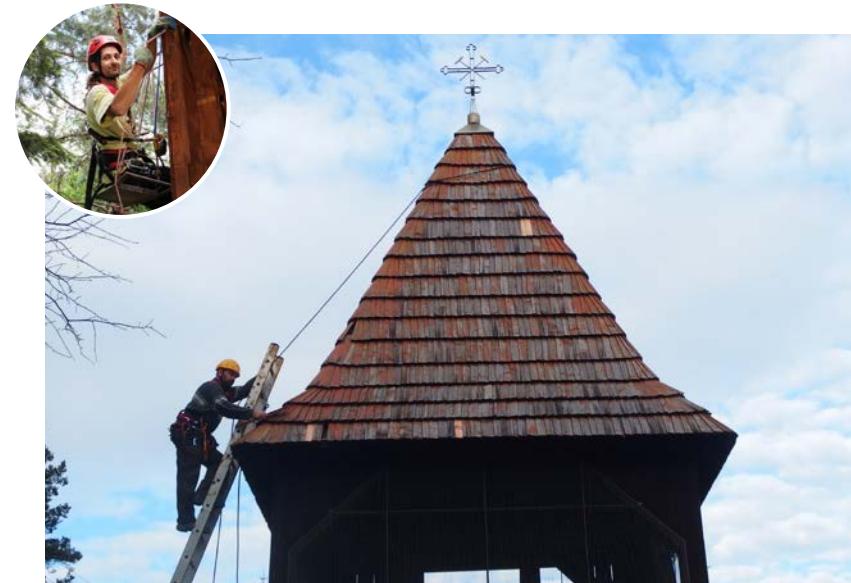
Hvordan kan kulturarv brukes til lokal utvikling? I «Koigi Manor» er svaret å finne utendørs. Norske og estiske partnere restaurerer de historiske hagene rundt Koigi herregård. Målet er å bygge opp en merkevare knyttet til mat, planter og hage. Gjennom formidling av kunnskap om hageanleggene, planter, plantesalg, nyttevekst- og matfestivaler skal prosjektet bidra til lokale arbeidsplasser og øke kunnskapen om ny bruk av historiske miljø.

How can cultural heritage be utilized as an asset for local development? In "Koigi Manor", the answer lies out in the open. Norwegian and Estonian partners are restoring the historical gardens surrounding the manor to create a local brand for food, plants and the gardens themselves. Through presentations of the historic facilities, annual festivals and events, the aim is also to increase local employment and raise awareness on new uses of historic environments.

SLOVAKIA

Førsteklasses førstehjelp

Rescue team for heritage

Pro Monumenta

EEA Grants 809 247 €

Riksantikvaren / Directorate
for Cultural Heritage,
Norway, Oslo (NO)
—
Monument Board of the
Slovak Republic, Bratislava

PHOTOS: Peter Kling

Regelmessig vedlikehold er avgjørende for å forhindre at historiske bygninger forfaller. Med inspirasjon fra det nederlandske systemet «Monumentenwaacht», samarbeider eksperter og håndverkere med eiere av private bygninger og representanter for det offentlige om tilstandsrapporter og enkle vedlikeholdsarbeider. Målet er å innføre et nasjonalt program for systematisk vedlikehold av bygningsarven.

Regular maintenance of historic buildings prevents decay. Based on the Dutch system «Monumentenwaacht», specialists and craftsmen work with owners of historic buildings and public administrators to review a building's condition and make small repairs. The aim is to implement a national programme for regular maintenance of the built heritage.

SLOVENIA

Arvesølvet

Our inheritance

In the same boat -
Young guardians of
Heritage

EEA Grants 117 047 €

Museumssenteret i Hordaland /
Museum Centre in Hordaland,
Salhus (NO)

HISÀ IZROČILA / Heritage
House - PAJN Institute for
sustainable living, Cerknica

—
High School for Forestry
and Wood, Postojna

Gjennom et eget utdanningsprogram skal prosjektet Young Guardians of Heritage øke kunnskapen om tradisjonelt håndverk og relevansen det har for dagens samfunn. Museumssenteret i Hordaland og Heritage House jobber sammen med elever og lokale kunnskapsbærere om smedkunst, båtbygging, linproduksjon og fortellertradisjoner. Målet er å sikre at tradisjonskunnskap ikke går tapt, og å vise at innsats på dette området kan gi jobbmuligheter for ungdom og arbeidsløse.

Young Guardians of Heritage is an educational programme that seeks to spread knowledge on traditional handicraft and the relevance it has for society today. The Museum Center in Hordaland and Heritage House, work with students and bearers of traditional skills in activities such as blacksmithing, boat-building, linen-production and storytelling. The aim is to safeguard knowledge on traditional craftsmanship and explore how it can be used to create sustainable employment for youth and unemployed.

PHOTOS: Ljuba Jenča,
Heritage House

EØS

prisvinnere

Å sette pris på kulturarven

Hvert år blir EUs kulturminnepris delt ut til forbilledlige kulturminneprosjekter fra hele Europa. Flere prosjekter finansiert av Norge gjennom EØS-midlene har mottatt denne prisen.

LATVIA 2014

Felles løft i Kuldiga Joint efforts in Kuldiga

Restoration of Kuldiga District Museum & Establishment of craftsmen workshops

EEA Grants 383 180 €

Norsk handverksinstitutt / Norwegian Crafts Institute, Lillehammer (NO)

Frogner kommune / Frogner municipality (NO)

Kuldiga county council

"The involvement, not only of local people, but also of academic researchers, architects and craftspeople, (...) all on very limited financial resources, constitutes a model for any European country possessing examples of built heritage in wood."

Gamlebyen i Kuldiga i Latvia har over 400 trehus, de eldste fra midten av 1600-tallet. Norske og latviske håndverkere etablerte et lokalt restaureringssenter for å bevare trearkitekturen, kurse håndverkere og øke kunnskap og kompetanse i lokalmiljøet. Prosjektet har bidratt til at flere unike bygninger er blitt restaurert, og har skapt lokalt engasjement, bevissthet og kompetanse på bevaring av trearkitektur.

Kuldiga old town has over 400 wooden houses built between the 17th and 19th century. Together, craftsmen and experts from Latvia and Norway established a restoration centre to safeguard the wooden architecture, educate craftsmen and increase knowledge and competence in the local community. Several unique buildings have been restored. The project has also helped increase local involvement, awareness and competence on how to safeguard the buildings for the future.

UNGARN 2014 HUNGARY 2014

Fra gammel industri til ny identitet Passage - reviving a city

Atjaro

EEA Grants 24 472 €

North-East Passage Cultural and Academic Association, Miskolc

Home for Cooperation

EEA Grants 750 020 €

Association for Historical Dialogue and Research, Nicosia

"(...)The devastating effects of recent economic and social transition, signified by depopulation, recession and loss of vitality, are being counteracted by a strong team, headed by an anthropologist and including architects, historians and sociologists. They are endeavouring to save the spirit of local identity and help it to find a new life with self-respect and confidence (...)"

I flere år var industri bærekraften i økonomien til byen Miskolc, men tap av industriarbeidsplasser har ført til økonomiske nedgangstider og stor raflytting. For å profilere byens kulturhistorie, introduserte Atjaro-prosjektet et kulturarvsprogram med aktiv bruk av gamle industriområder. Gjennom kortfilmer, innsamling av gjenstander, arkivmateriale og fortellertradisjoner har byens egen industriarv bidratt til økt stolthet og entusiasme hos befolkningen.

For years, industry was vital to the economy of the city of Miskolc, but it suffered economic and industrial decline with people moving out of the city. In 2010, the Atjaro-project started an extensive cultural heritage programme to promote the rich historical past of Miskolc. By collecting artefacts, short films, storytelling and archival research, the city's industrial heritage has contributed to pride and enthusiasm in the population.

KYPROS 2014 CYPRUS 2014

Møteplass på nøytral grunn Home for Cooperation

Atjaro

EEA Grants 24 472 €

North-East Passage Cultural and Academic Association, Miskolc

Home for Cooperation

EEA Grants 750 020 €

Association for Historical Dialogue and Research, Nicosia

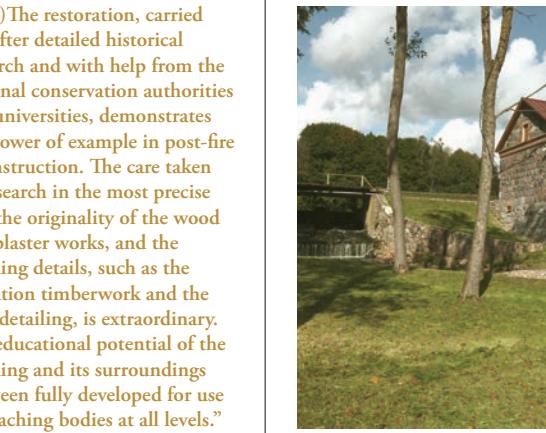
"The Jury felt that the Home for Cooperation was something to be really proud of. It constitutes (...) a substantial contribution to the revitalization of Nicosia's United Nations Dead Zone as well as to the wider peacemaking procedure. Furthermore it represents a typical example of the 1950s architecture of Cyprus, (...)"

I 2011 åpnet «Home for Cooperation» i den FN-kontrollerte buffersonen i Nikosia som et sted for forskning og dialog. Senteret tilbyr utstillinger, opp-læring og kontorplasser, og er blitt en unik møteplass for både den greskkyproske og den tyrkiskkyproske befolkningen på Kypros.

The previously run-down building in the UN-buffer zone was completely restored in 2011 and re-opened as the "Home for Cooperation"; a centre for research and dialogue. The centre has become a unique meeting place and offers exhibition space, teaching and office spaces to both the Greek-Cypriot and Turkish-Cypriot population of Cyprus.

PORTUGAL 2013

Gammel dame i ny drakt The Countess shines again

Parques de Sintra

EEA Grants 1 496 000 €

Norsk Institutt for kulturmiljøforskning / Norwegian Institute for Cultural Heritage Research, Oslo (NO)

Parques de Sintra – Monte da Lua

"(...)The restoration, carried out after detailed historical research and with help from the national conservation authorities and universities, demonstrates the power of example in post-fire reconstruction. The care taken to research in the most precise way the originality of the wood and plaster works, and the building details, such as the imitation timberwork and the cork detailing, is extraordinary. The educational potential of the building and its surroundings has been fully developed for use by teaching bodies at all levels."

Etter mange tiår med forfall ble hovedhuset til grevinnen av Edla i Sintra-parken utenfor Lisboa ødelagt av brann i 1999. Med EØS-midler er hovedhuset satt tilbake til opprinnelig stand. I tillegg ble det laget en 3d-modell av bygningen og gjennomført en forskningsstudie i tradisjonelle byggeteknikker. Etter mange års restaurering åpnet bygningen for publikum i 2011.

The chalet of the Countess of Edla in the park of Sintra outside Lisbon had been neglected for many decades when a fire further destroyed the building in 1999. The project completely restored the building inside and outside, and also included a study of the original building techniques and a 3D model of the building. After years of restoration, the chalet was opened to the public in 2011.

LITUANIA 2012

LITHUANIA 2012

Med hjerte for det nære For the love of local history

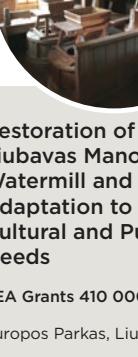
Historical Route of Defensive Lines of Torres Vedras

EEA Grants 1 494 000 €

Municipality of Torres Vedras, municipalities of Sobral do Monte Agraço, Mafra

Arruda dos Vinhos, Loures, Vila Franca de Xira

General Directorate for National Buildings and Monuments, Sacavém

"(...)First, the importance of preserving this military feature for the role it played in Portuguese and European history; second, the highly successful inter-communal benefits for the various authorities involved along the route; and third, the prospect that the new walking trail will encourage a new group of people to discover the region (...)"

Forsvarsverkene «Lisbon fortress lines» beskyttet Lisboa under Napoleonskrigene. I 2010 var restaureringen av forsvarsverkene ferdig, og anleggene ble åpnet for publikum. Forsvarsverkene gir oss nå mulighet til å lære mer om en viktig del av portugisisk historie via et nett av stier, gangveier og formidlingssentre.

The Lisbon Fortress lines protected Lisbon during the Napoleonic wars. In 2010 the restoration was complete and opened to the public. The fortress lines now offer an opportunity to learn more about an important part of Portuguese history through pedestrian routes, walking trails and interpretation centres.

EEA

Award

Winners

Celebrating cultural heritage

The European Union Prize for Cultural Heritage / Europa Nostra Awards is awarded each year to outstanding European heritage projects and achievements. Several projects funded by Norway through the EEA Grants have received the award.

Museum of Modern Art in Warsaw.
PHOTO: Rafal Siderski

Mangfaldig kulturutveksling

Promotion of diversity in culture
and arts

Eit mangfaldig kulturliv styrker demokratiske verdiar og økonomisk og sosial utjamning i Europa. EØS-program for kulturutveksling er oppretta i ti mottakarland. Desse programma skal styrke dialog og kulturelt mangfald. I inneverande periode er omkring 140 norske kulturaktørar med som prosjektpartnarar.

Norsk kulturråd tilrettelegg ordningane med kulturutvekslingsprogramma med Polen, Romania, Tsjekkia, Latvia, Litauen og Portugal.

Promoting cultural diversity is essential for strengthening democratic values in Europe and to contribute to economic and social equality. Through EEA Grants programmes and projects promote diversity in culture and arts as well as intercultural dialogue in 10 beneficiary countries. In the current period, around 140 Norwegian cultural actors are involved in project cooperation.

Arts Council Norway is a Donor Programme Partner in the cultural exchange programmes in Poland, Romania, Czech Republic, Latvia, Lithuania and Portugal.

POLEN POLAND

Internasjonal sogeutveksling

International Narratives Exchange

Transgressions

EEA Grants 129 000 €

Norsk litteraturfestival /
The Norwegian Festival of
Literature, Lillehammer (NO)

Active Communications
Society, Wrocław

House of Literature,
Liechtenstein

Reykjavík UNESCO City
of Literature, Iceland

Kva skjer med historiene når dei kryssar
geografiske og kulturelle grenser?

Forfattarar frå Noreg, Island, Liechtenstein og Polen skriv tekstar som vert brukta som grunnlag for diskusjonar og samtalar på europeiske litteraturfestivalar og i forfattarmøte.

«Transgressions» har til føremål å utveksle litteratur i dei fire landa.

What happens with stories when they cross geographical and cultural borders?

Authors from Norway, Iceland, Liechtenstein and Poland write texts that form the basis for discussions and conversations at literature festivals and meetings with authors across Europe.

The aim of «Transgressions» is to raise awareness of the literature in the four participating countries.

PHOTOS: Caroline Strømhylden and Hanna Røbert

PORTUGAL

Nysirkus og gateteater

New Circus and Street Theater

Korleis kan sirkus og gateteater bli eit
pedagogisk verktøy?

Barn frå fem år og oppover vert invitert til norsk-portugisiske framsyningar i fem sirkustelt.

Lærarar og elevar er med i workshops som mellom anna tek utgangspunkt i verk av norske dramatikarar.

How can circus and street theatre be used as an educational tool?

Children from the age of five are invited to Norwegian-Portuguese shows in five different circus tents.

Teachers and pupils participate in workshops with works by Norwegian play writers as the starting point for discussion.

Circus Lab

EEA Grants 165 000 €

Cirkus Xanti, Hvitsten (NO)

—

Centro de Artes do Espectáculo de Viseu

PHOTOS: Andreas Bergmann Steen and Anna Benedicte Stigen

LITUEN LITHUANIA

Vikingtida

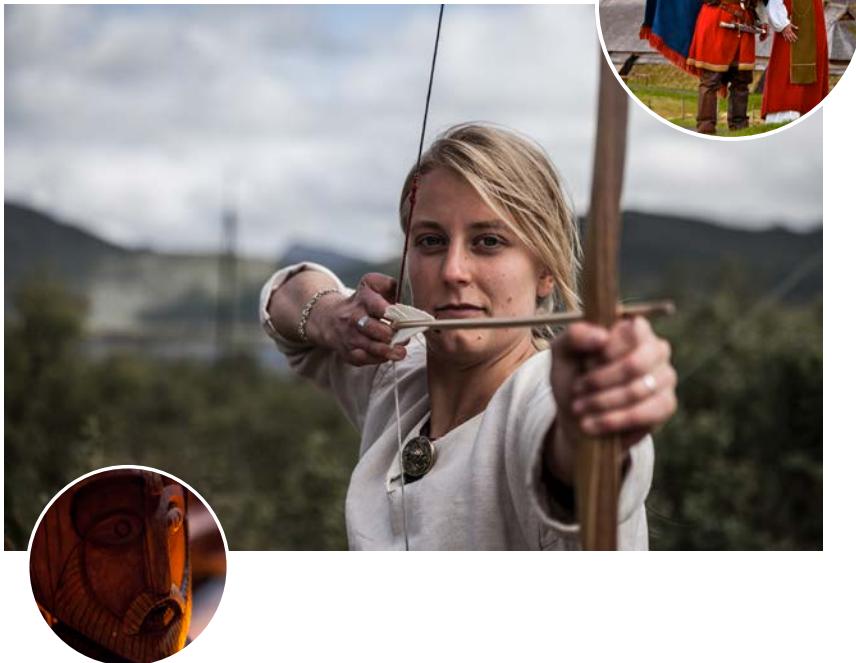
The Viking Age

Mobile Living
History Museum

EEA Grants 56 614 €

Lofotr Viking Museum,
Lofoten (NO)

Vikingu kaimas, Druzai,
Panevėžio Apskrritis

Korleis var dagleglivet i vikingtida?

Ved hjelp av to flyttbare museum vert tradisjonane til vikingane og historia om dagleglivet, matvanane, leikane, spela og militærtreninga deira formidla til nye generasjoner.

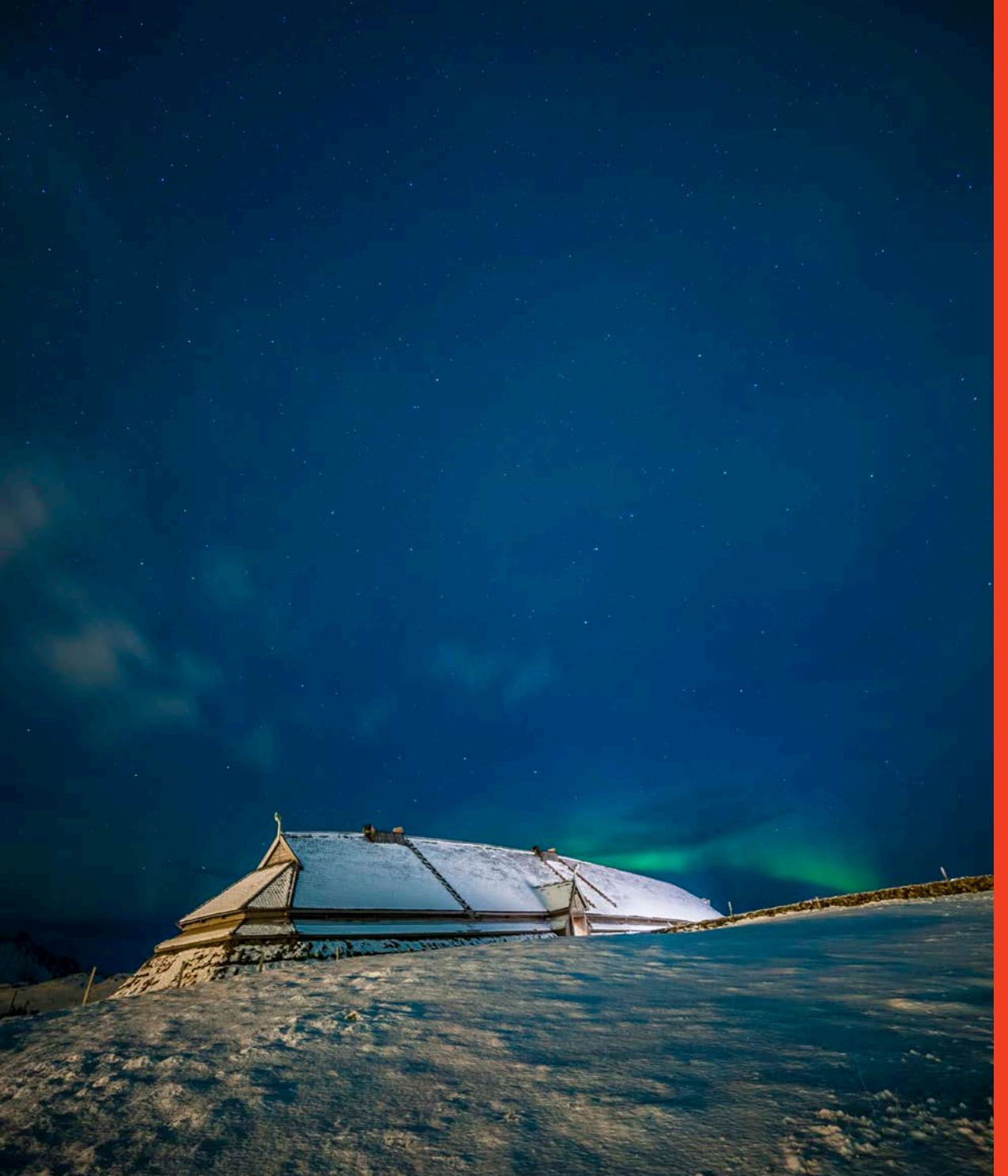
Barn blir kjent med livet til vikingane gjennom å bruke unike reproduksjonar av tusen år gamle gjenstandar.

What was everyday life like in the Viking Age?

Through two mobile museums, traditions and everyday life; cuisine, games etc are conveyed to new generations.

Children get to know Viking life through the reproductions of thousand year old artefacts.

PHOTOS: Kjell Ove Storvik,
Lofotr Vikingmuseum

TSJEKKIA CZECH REPUBLIC

Norsk-tsjekkisk danseframføring

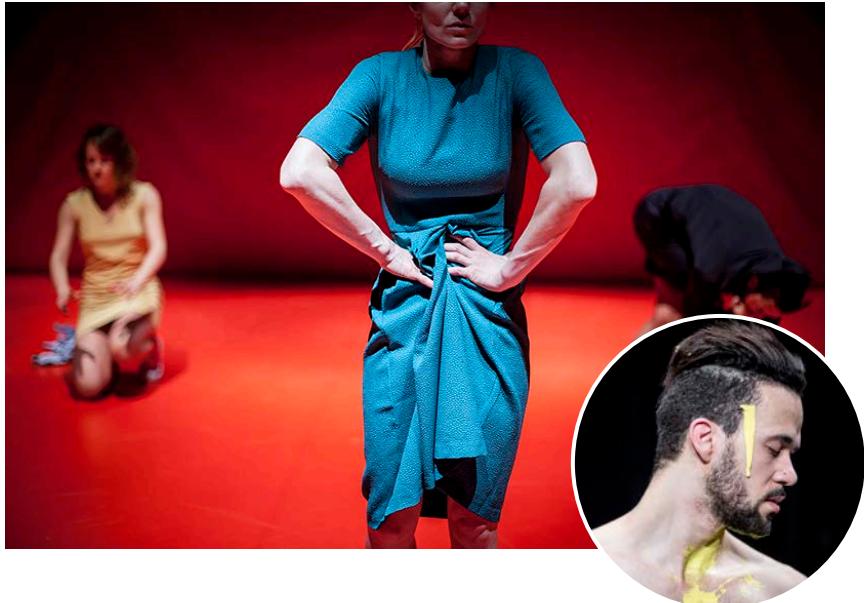
Norwegian-Czech dance performance

Sniper's Lake

EEA Grants 121 411 €

Bærum Kulturhus,
Bærum (NO)

—
Spitfire Company,
Prague

Kan ein flyktnings erfaringar bli til dans?

Sniper's Lake er ein samproduksjon om flyktnings, frykt og usynlege trugsmål. Tre tsjekkiske og to norske utøvarar samarbeider.

Framsyninga vert utvikla i begge land fram mot urpremieren til tsjekkiske Spitfire Company for eit norsk publikum i Bærum Kulturhus.

Can the experiences of a refugee be turned into a dance?

Sniper's Lake is a co-production on the topics of refugees, fear and invisible threats. Three Czech and two Norwegian dancers cooperate.

The performance is developed in both countries towards the premiere for a Norwegian audience by Spitfire Company in Bærum Culture Centre.

PHOTOS: Vojtech Brtnicky

ROMANIA

Ny giv til eit industriområde

New impetus to industrial area

Kva for potensial har eit nedlagt industriområde?

Eit anerkjent norsk kulturhus i eit tidlegare verftsområde på Nordnes i Bergen er med på å omforme eit delvis nedlagt industriområde i ein bydel sørvest i Bucuresti til å bli eit kulturelt og urbant samlingspunkt for kultur.

Norske og rumenske kunstnarar deltek i konserter, filmkveldar, utstilling og kunstinstallasjonar.

Carol Factory Halls

EEA Grants 199 864 €

Kulturhuset USF, Bergen (NO)
—
Association Zeppelin,
Bucharest

PHOTOS: Meta van Drunen
and Silviu Danu

LATVIA

Etno-øko-festival

Ethno-Eco Festival

Joik & Daina

EEA Grants 84 933 €

Isogaisa, Levangen,
Troms (NO)

Sviests Ethno-Eco festival,
Cesis

Kva skjer i møtet mellom immaterielle kulturuttrykk?

I «Joik & Daina» formidlar musikarar og andre kulturberarar tradisjonar og kulturarv. Samiske artistar og sjamanar deltek med joik og trommebygging på festivalar i Latvia.

Latviske artistar held konserter, kurs i matlaging og viser seremoniar på norske festivalar.

What happens when intangible cultural expressions meet?

Traditions and cultural heritage is conveyed by musicians and other culture bearers in «Joik & Daina». Sami artists and shamans take part in joik and drum-building at festivals in Latvia.

Latvian artists give concerts, cooking courses and demonstrate ceremonies at Norwegian festivals.

PHOTOS: Tom Engelbrecht
and Cindy K Paulsen

RIKSANTIKVAREN er direktorat for kulturminneforvaltning og faglig rådgiver for Klima- og miljø-departementet i utviklingen av den statlige kulturminnepolitikken.

Riksantikvaren er kontaktpunkt i Norge for EØS-midlene kulturarvsprogrammer og bidrar til å utvikle og implementere programmer i samarbeid med europeiske fagmyndigheter.

THE DIRECTORATE FOR CULTURAL HERITAGE in Norway is responsible for the management of archaeological and architectural monuments and sites and cultural environments in accordance with relevant legislation.

The Directorate for Cultural Heritage is contact point in Norway for the EEA Grants cultural heritage programmes and plays a key role in the implementation and follow-up of several of the EEA Grants cultural heritage programmes.

www.riksantikvaren.no

KULTURRÅDET
Arts Council
Norway

NORSK KULTURRÅD er underlagt Kulturdepartementet og er den viktigaste statlige institusjonen for å iverksetje norsk kulturpolitikk.

Kulturrådet administrerer Norsk kulturfond og gjev stipend og tilskot til aktivitetar og prosjekt innanfor bilettekst, musikk, litteratur, scenekunst, kulturvern og rom for kunst. Det vert også gjeve tilskot til kunstprosjekt innanfor lyd og film og utviklingsmidlar til museum. Kulturrådet er nasjonal aggregatør for Europeana.

Norsk kulturråd er kontaktpunkt for Kreativt Europa og følgjer opp europeisk kultursamarbeid gjennom EØS-midlane.

ARTS COUNCIL NORWAY is the main governmental operator for the implementation of Norwegian cultural politics and is fully financed by the Ministry of Culture.

Arts Council Norway provide funding from the Norwegian Cultural Fund to a variety of artist's grants, projects and activities within the performing art, visual arts, music, literature, cultural heritage, and arenas for art. Funds are also provided for museums and to promote the production and dissemination of recorded sound and film. The Arts Council is the national aggregator for Europeana.

Arts Council Norway is the national contact point for Creative Europe and is the Programme Partner in several of the EEA Grants Cultural exchange programmes.

www.kulturradet.no

Riksantikvaren
Kulturrådet
2015

Print RKGrafisk

Number of prints 1500

Design Kord

Cover photo From the project
"In the same boat - Young
guardians of Heritage", Ljoba
Jenče, Heritage House

www.europaportalen.no

www.eeagrants.org

Facebook: EEA Grants Culture

KULTURRÅDET
Arts Council
Norway

